

T.C. BAŞBAKANLIK GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

ÇOCUK GÖZÜYLE

GAP 2004

T.C. BAŞBAKANLIK GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

T.C. BAŞBAKANLIK GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI DÖKÜMANTASYON MERKEZİ	
YER NO	16-D
DEMİRBAŞ NO	5164

G A P K O N U L U
RESİM, ŞİİR, KOMPOZİSYON
2 0 0 4 A L B Ü M Ü

Onüç yıldır gerçekleştirdiğimiz ve artık gelenekselleşen "Okullararası GAP Konulu Resim, Şiir ve Kompozisyon" yarışmasına bu yıl tüm illerimizden üç dalda 500'e yakın eser katılmıştır.

Önceki yıllarda olduğu gibi bu yıl da çocuklarımızın eserlerini kalıcı kılmak ve kendilerinden sonraki kardeşlerine bir belge niteliğinde sunmak amacıyla bu albümü düzenledik. Bu yayın bizlere aynı zamanda, GAP'ı çocuklarımızın sınırsız hayal gücüyle değerlendirmek imkanı da sunmaktadır.

Çocuklardan öğrenecek çok şeyimiz var. Onlar her fikre sevecenlikle açık. Görmeyi, hissetmeyi, sevmeyi, saygıyı çok iyi biliyorlar.

Dünyalarında imkansız diye bir kelime yok ve biz yakılan GAP meşalesini onlara devretmekten büyük bir gurur duyuyoruz. Heyecanlarıyla bizlere daha çok çalışma isteği veriyorlar. Bu yılın çocuk ressamlarını, şairlerini ve edebiyatçılarını yürekten kutluyorum.

MUAMMER YAŞAR ÖZGÜL
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ
BAŞKAN

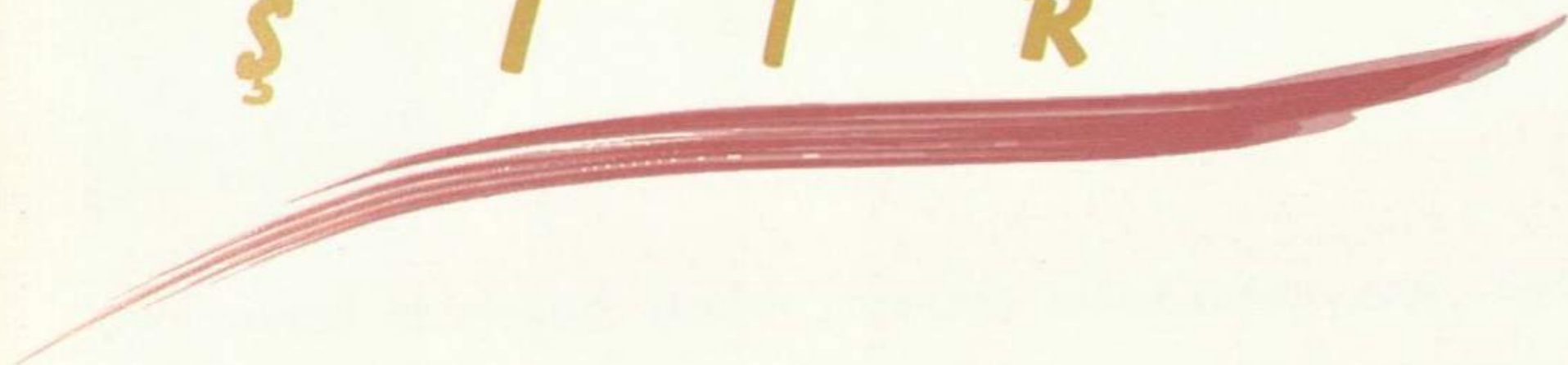
GAP, uygulanmaya başlandığından bu yana mühendislik alanında önemli başarılar kazanmakla kalmamış, kendini evrensel ölçülerle yeniden tanımlayan bir proje anlayışı ile özellikle son on yılda felsefi olarak da geliştirmiştir.

Dünya'da pek çok benzer proje yürütülmekte, ancak GAP kendine has kalkınma anlayışıyla çok özel bir konumdadır. GAP felsefesinde aslolan, projelerin katılımcı bir anlayışla yürütülmesi ve sürdürülebilir olmasıdır.

Çocuklar bir toplumun aynasıdır. Çünkü onlar büyüklerin aksine dünyayı ve yaşamı olduğu gibi algılar ve olduğu gibi anlatırlar. Çocukların dünyasında manüplasyon yoktur. Onlar hayatın ve dünyanın dayatmalarına baskılara boyun eğmez, içinden geldiği gibi davranır. GAP gibi dünya çapında bir projeye çocuklarımızın penceresinden bakmak biz büyükler için emsalsiz bir perspektif olacaktır. Bence GAP'I en ayrıntılı bir şekilde, Mardinli bir ilkokul öğrencisinin çizdiği resmin renklerinde, Urfalı bir öğrencinin şiirinin mısralarında ya da çocuk dünyasının sadeliği ile yazdığı kompozisyonun satırlarında görebiliriz. GAP'a onların gözüyle bakmak ve tanımak gerçekten çok önemli. Eğitimli, katılımcı ve içinde yaşadıkları toplumun meselelerine duyarlı çocuklar mutlu ve aydınlık yarınların güvencesidir. Tüm bu duygularla yavrularımıza sıkı sıkıya sarılalım, onları özendirelim, emeklerini ödüllendirelim istedik. Hepsini sevgiyle kucaklıyor ve değerli öğretmenleriyle emeği geçen herkesi bir kez daha kutluyorum.

DOÇ. DR. ABDÜLLATİF ŞENER
DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI

§ i i R

GAP KUŞU

Ben bir kuşum.
Adım GAP kuşu.
Kanadım beyaz buluttan.
Diyarbakır göğünden süzülüp,
Şanlıurfa'nın bağına konsam.
Harran'daki binlerce gelincik gibi,
Şarkı söylesem bereket üstüne.
Bitmek bilmeyen sonsuz verimi,
Rüzgarla birlikte savursam,
Güneydoğu'dan Anadolu'ya.
Uçsam dağlara, tepelere.
Çeşit çeşit ürünleri seyretsem.
Beyaz pamukları...
Kırmızı karpuzları...
Gündüzleri gürül gürül akan,
Irmaklarda coşsam.
Geceleri dev barajlarda,

Durulsam.
Sonra parlak bir sokak lambası olup,
Kenti aydınlatsam baştan başa.
Medeniyet sunsam insanlara.
Çocukların gözlerindeki umuda,
Yetişkinlerin yüzündeki mutluluğa dokunsam.
Toprağında mutlu yaşayan
Bir köylünün kalbine girsem.
Sevincini çalıp ondan,
Dağıtsam insanlara.
Sonra uyanıp düşümden,
Bakıp camdan dışarı,
Her şeyin düş olmadığını anlasam.
Ve öylece kalakalsam.
Yüreğimde umut,
Dudaklarımda tebessüm...

HASAN MURATOĞLU

VALİ LÜTFİ TUNCEL İLKÖĞRETİM OKULU ULAŞ / SİVAS

GAP

Seninle hayat buldu kuruyan topraklar,
Sengelince gülümsedi komşunun çocuğu.
Seni bekledi yıllarca Anadolu...

Ablam okuyamadı sengelmeden,
Abim bulamadı ekmek parası.
Sarılamadı sengelmeden
Güneydoğu'nun yarası.

İş oldun bizlere, aş oldun
Suya hasret toprağımayaş oldun.

Daha on üç yaşındaydı Ayşe abla
Okul çağındaydı.
On parmağı kınalı elleri
Kalem tutmalıydı.

Gelin ettiler davul ve zurnayla,
O çocuk yaşıyla, kınalı saçıyla.
Okumamış, okuyamamış başıyla,
Verdiler ablamı bir başkasına.

Kuş misali yüreği okumak için atarken,
O deniz gözleri mutluluktan coşarken,
Çaresizlik vurdu kelepçeyi eline,
Kurban verdik ablamı, yoksulluğun seline...

Eğitime aç, suyuna muhtaçtık.
Sengelmesen acaba, ne yapacaktık?

Seninle yaşardı kırım bayırım,
Seninle güzelleşti bu günüm yarınım,
Sensin benim öbür yanım...

Ev oldun bizlere okul oldun,
Dünyaya açılan yol oldun.

Seninle hayat buldu kuruyan topraklar,
Sengelince gülümsedi komşunun çocuğu,
Seni bekledi yıllarca Anadolu...

AYSUN TOĞLU

ŞEHİT ADEM YAVUZ İLKÖĞRETİM OKULU / KARABÜK

MAVİMSİ UMUTLARA DOĞRU

Urfa' dan, Antep' ten, Mardin' den değilim.
Ama fark eder mi? Ben de Anadolu'nun bir
köyündenim.
Gözbebeklerim, gülmeyi unutmaya yüz tutsa da,
Suyla gelecek mutluluğu bekler çocuk yüreğim.

Buralarda da nasırlı bir el olur bazen toprağım,
Çiçek bulamaz arılar, boş kalır kovanım.
Bazen çamurlu bir settir okul yolumda.
Yürüyemez, kara lastik içinde kızarmış ayağım.

Soğuktur sınıfım çoğu zaman, yazamaz kalemim,
Yetmez ısıtmaya elimi, koltuğumda götürdüğüm
tezeğim.
Yükledim umutlarımı ben, GAP' in sırtına.
Sıcak bir okulum olsun, bir de birkaç odalı
panjurlu evim...

Biliyor musunuz? Kimse almadı bana ışık saçan
arabalar,
Oyunum çelik çomak, oyuncağım cingi taşlar.
Olsun; konuyor ya her gece kerpiç damımın
üstüne,
Mavimsi rüyalarımın şahidi, parlak yıldızlar.
Dedim ya; küçük bir köydeyim ben Anadolu' da,
Daha binlerce var benden, kuzey, güney, batıda.
Öğrendim, umutmuş GAP, refahmış,
bereketmiş,
Çocukluğum bitmeden yaysın ışığını, lütfen bizim
buralara da.

Bir de, bu dilekleri söyleyin Dicle' ye, Fırat' a da,
Gersin şelaleden kanatlarını, yurdun dört bir
yanına,
Her damlası bilim olsun, ışık olsun, hayat olsun,
Taşısın biz çocukları kardeşçe, nice mavimsi
umutlara.

MEHMET BİLDİRİCİ

HELVADERE ATATÜRK İLKÖĞRETİM OKULU / AKSARAY

GÜLMİYEN YÜZLER

Nasırlaşmış eller,
Gülmeyen yüzler vardı.
GAP kurulmadan önce,
Her tarafta dert vardı.

Tarih, kültür varlığımız,
Giderek son buluyordu.
Yalın ayak çocuklar,
Kurumuş dudaklar vardı.

Harran, Altınbaşak Ovası,
Gaziantep'i Şanlıurfa'sı,
Yurdumun dört bir yanı,
GAP'la sevinç yaşadı.

Bir kuş gibi uçmak
Peri bacalarına yuva yapmak
Nemrut dağı eteklerinde
Süzülmek istiyorum.

Tarlaların verimi,
Ormanların serinliği,
Fırat ve Dicle'nin eseri,
Yüzümüzün gülüşü...

Saygılar ve selamlarız,
Yurdun güzel GAP'ını.
Teşekkür ederek,
Şükranları sunarız...

SEVİL TURGUT

HÜRRİYET İLKÖĞRETİM OKULU / ADIYAMAN

MEKTUPLARLA GAP

Güneydoğu üzgündü,
Tarlaları verimsiz,
Toprağı sanki nasırlı eldi.
Sıladan gurbete
Gurbetten sılaya
Hasret taşıyordu mektuplar.
Geçti böyle yıllar,
Yıllarla değişti mektuplar:

Güneydoğum,
Sen ki acıların beşiği,
Sıla hasretimin bam teli.
Yine seni işliyorum nağmelerimde,
Tütüyorsun sen yine,
Boram boram yüreğimde.
Acın bir deli rüzgar gibi
Savurur yüreğimi

Gizleyemem hislerimi
Özledim annemi.
Yıllar oldu yüzünü görmeyeli
Al yazmanla uyur oldum geceleri,
Kız kardeşim gelin gitti
Bağlayamadım kemerini
Burada bitiriyorum son dizelerimi.

Aradan gelip geçti yıllar
Böyle gidip geldi mektuplar.
Ve bir gün bir güneş geldi
Harran, Urfa değişti
Değişti diğer GAP illeri.

Bir bir çatlakları doldurdu su
Yağmur dualarına çıkılmaz oldu.
İki hırçın kız uslandı

BATMAN İL BİRİNCİSİ

Güneydoğu'na verim saldı.
Ateş kırmızısı gelincik sardı dağları
Bir de gelinlik parçası pamuk ovaları
Müjdelers olsun baharıma
Gurbetten gelen mektuplarıma:

Anam ki
Yüreğinde nice acıların sırları gizli
Gam dolu yüzünün çizgilerinde yılların
hüznü.
Anam!
Buğday kokulu anam
Duydum gülmüş kader
Duydum bitmiş keder
Duydum gülüyormuş yüzler
Gelen barajıymış, suyuymuş
Halkın umuduymuş
Gözbebeklerinin ışıltısı
Güneydoğu'nun nazar boncuğuymuş.

Giden kara yazgılarınmış
İnsanlardan toprağımdan
Ayrılıp gitmiş endişeler
Güzelim dudaklarından
Hasret bitti
Dönüyorum uzaklardan.

Nisandaki kırkikindi yağmuru gibi
Yeşertti tarladaki fideyi
Ana gibi, toprak gibi
Bağına bastı gençliği,
Uçurtmalardan sevdim seni
Delikanlının mertliğinden
Genç kızların dilindeki maniden
Bir de, GAP oluşunu sevdim
Güneydoğu'na can damarından.

DIYARBAKIR İL BİRİNCİSİ

YEDİ KÜPELİ GELİN

"Yedi küpeli gelin" diyorlar sana
Çöllerde hayat oluyorsun her cana
Çok büyük bir gurur veriyorsun bana
Çağla Dicle, Çağla Fırat, Çağla yurdumda.

Kurak geçerdi güneyin yazı, kışı
İşlenmiş çatlak toprağı, kara taşı
Sudur bütün varlığın, başı
Çağla Dicle, Çağla Fırat, Çağla yurdumda.

Görün yakında bahçeleri, bağları
Türkler nasıl damgalıyormuş çağları
Delip delip geçiyorsunuz dağları
Çağla Dicle, Çağla Fırat, Çağla yurdumda.

Karakaya'nın gamlı, kara adına
Varılacak bereketli su tadına

Güneyim erişecek her muradına
Çağla Dicle, Çağla Fırat, Çağla yurdumda.

Yine üşüşüyor başına kargalar
GAP'im kıskanç olan dünyayı ırgalar
Ya içteki uslanmaz deli fırkalar
Çağla Dicle, Çağla Fırat, Çağla yurdumda

Coşarak koşar gelir Dicle'm, Fırat'a
Yeni barajları bir bir saya saya
Damgasını vuruyor Türkiye'm çağa
Çağla Dicle, Çağla Fırat, Çağla yurdumda

Uslanıyor azgın akan Dicle, Fırat
Bunlar kolay erişilmeyen bir murat
Barajlar karşısında coşuyor berat
Çağla Dicle, Çağla Fırat, Çağla yurdumda.

GAP'IM BEN

Urfa'lı bir anayım ben
Ben bilirim evladını doyuramamanın
Bir kap süt alamamanın acısını
Senden sonra bir ben bilirim garip anam
Kime etsem feryadımı, figanımı
Kime etsem de duyursam
Boğazımda düğümlenen sessiz çığlığımı

Harran'lı bir babayım ben
Getiremem ki kurak tarlamda
Bir çuval buğdayı
Bilmez ki yaşlı gözlerim
Bolluğun, bereketin sevincini
Anlatamam kimseye, suya olan özlemimi
Ah be Harran'ım ah

Erkekler ağlamaz derler
İçimde patlıyor yanardağlar
Bir gün söner mi yüreğimin ateşi
Mardin'li bir genç kızım ben
Solar gergefimde gül oyası
Gitti de gelmez gayrı yarım
Bu mu olmalı alnımızın karayazgısı
Yaşlar kurudu kan doldu gözlerim
Üç kuruş başlığa satıldı bedenim
Gelinlik yerine kefen tutar ellerim.

Maraş'lı bir delikanlıyım ben
Hain törelerin kurbanı
Karanlık mapushanelerin belalısı

GAZİANTEP İL BİRİNCİSİ

Kan davalımın sevdalısı
Vay benim çilekeş anam vay
Gel de gör cehaletin kurbanı
Törelere esiri evladını

Ve ben bir çocuğum Güneydoğu'lu
Anaların, babaların yarınki umudu
Toprağın bereketi, bolluğu
Fırat'a can, Dicle'ye kan
GAP'tır bu damarımda akar
Çarelerin tükendiği yerde çare
Parlak bir ışığım karanlık gecelerde
GAP'im ben GAP'im kanayan yüreklerde
GAP'im ben GAP'im Türkiye'min kalbinde.

BİR DAMLA UMUT

Sen,
Cilız bedenlere güç,
Umutsuz çehreye umut
Yüzümüzü güldüren
Bereketin adısın sen

Sen,
Kurak toprağa ilaçsın
Uçan kuşa kanatsın
Sürünen böceğe yuvasın
Mutlu yarınlara ışık saçan çağlayanın
Gök mavisi umudunun adısın.

Sen,
Harran'ın kavuran sıcağında
Solgun yüzlere,
Çorak topraklara hayat verensin

Sen,
Mavi türkülerin dilisin.

Sen,
Kalplere süzülen umutsun
Bolluk ve bereketin adısın

Nasırlı ellere,
Şifa veren, vazgeçilmez dermansın.

Sen,
Suyamhtaç barajın öyküsü
Harran'ın geleceği
Güneydoğu'nun rüyası
Umut yüklü baharısın

Sen,
Akyarınların habercisisin
Umutsuz dünyanın geleceğisin
Çıkılmaz karanlığa ışıksın
Berraksuların mavi bahçesisin

Sen,
Fırat'ın en azgın dalgalarısın
Güneydoğu'nun ısınmayan güneşisin
Bir avuç toprak uğruna akan kanısın
Mavininiçinden gelen masum sesisin
Annemimelleri, babamın alınterisin,
Bu bölgenin geleceğisin
Sen Güneydoğu'nun kurtarıcısı GAP'sin!

GÜL EFETÜRK

HÜRRİYET İLKÖĞRETİM OKULU / KILIS

MARDİN İL BİRİNCİSİ

GAP'I DİLE GETİRMEK

Su bizim en iyi dostumuz,
Bir damlasına muhtaç olduğumuz,
Onunlayatıp onunla kalktığımız,
Su ki yürekteki sağlığımız.

GAP çiftçinin muradı,
Harran Ovası'nın canlanması,
Tarımsal gücün artması,
Mezopotamya'nın yeniden doğması.

GAP Güneydoğu'da ki işsizinin umidi,
Toprakananın sevdası,
Barış ve huzurun simgesi,
Saf ve duruluğun göstergesi.

GAP yeni bir sayfa açacak.
Yepyeni bir bahar doğacak.
İnsanların coşku seli,
Güneydoğu'nun sevinci olacak.

GAP ki hayata renk katacak.
Suyun coşkusu duyulacak,
Güneydoğu'da doğa canlanacak,
Baharın gelişi GAP'la olacak.

GAP'la enerjimiz, gücümüz artacak.
Taşkın bir çay gibi akacak,
Toprak ana yüreğini açacak,
İşte GAP gelince böyle olacak.

GAP gelecek, kuraklık bitecek.
Gün gelecek, devrandönecek.
Sevginin tohumları yeşerecek
Bahar coşkusu içimize sinecek.

Su aşktır, yeryüzüne dağılacak.

SEVDA ÇAÇA

MERKEZ GAZİ YATILI İLKÖĞRETİM BÖLGE OKULU / MARDİN

MİMARIN KALEMİNDEN ÇAĞDAŞLIĞA

Aciz ve yorgun bedenleri,
Kavururdu Güneydoğu' nun güneşi.
Aç kalma kaygısı barındırırdı.
Çatlak okul duvarları.
Soğuktan titreyen elleri,
Kalem tutardı çocukların.
Çalışırlardı mum ışığında,
Yatarlardı kasvetli odalarda,
Çıplak ayaklı Mehmetler, Ayşeler var
Güneydoğu' da.
Açlığın, sefaletin ve yalnızlığın,
Hükmü geçerdi, bu yerde.
Harran Ovası suya hasret ağlarken,
Fırat, Dicle boşuna akardı.
Göç başlardı doğudan batıya.
Aynı kaderi paylaşırdı toprakla çiftçi.

Umut yolunu gösterdi,
Gözü yaşlı analar,
Saçı sakalı ağarmış babalar.
Buralara ne kuşlar uğradı,
Ne şakıyan bülbüller.
Bitti, bitti artık o günler!
Bir mimar geldi Güneydoğu' ya.
Elinde kalem, kağıt.
Başladı dağları, ovaları çizmeye,
Ters giden kaderi değiştirencesine.
Sorduk, soruşturduk,
"GAP" dendi bize.
Neydi, neyin nesiydi, bu GAP!
Şöyle açıkladı mimar amca:
"Her şey değişecek" dedi, bundan sonra
Ve şafak söktü!

GAP ile, yeniden doğdu güneş.
Göçler tersine döndü.
Boşalırken kiraathaneler,
Dolup taştı tarlalar.
Geri geldi kuşlar,
Şakıyan bülbüller.
Tarlada arttı ürünler.
Kalmadı!
O aciz, yorgun bedenler.
Kalmadı!
Soğuktan titreyen eller.
Ağaçlar, umutlar yeşerdi.
Sevinin insanlar, GAP ile,
Açılacak Avrupa yolu bizlere!
Çağdaşlık göründü ufukta,
Can verdi GAP Güneydoğu'ya
Sevinin insanlar
Sevinin GAP ile...

GAP'IN KATKISI OLDU

Ağzı süsleyen dile,
Renk renk açılan güle,
Köye, ilçeye, ile,
GAP'in katkısı oldu.

Gecelere, gündüze,
Hizmetler aktı bize,
Gülümseyen her yüze,
GAP'in katkısı oldu.

Eğitime, okula,
Asfaltlanan her yola,
Çevreye, sağa, sola,
GAP'in katkısı oldu.

Parıldayan Güneş'e,
Acılar oldu neşe,
Dosta, ahbaba, eşe,
GAP'in katkısı oldu.

Vatandaşa, askere,
Yanaktan akan tere,
Ekilen ekinlere,
GAP'in katkısı oldu.

Ilıman geçen kış'a,
Kaynayan, pişen aşa,
Havada uçan kuşa,
GAP'in katkısı oldu.

GAP ile, yeniden doğdu güneş.
Göçler tersine döndü.
Boşalırken kiraathaneler,
Dolup taşıdı tarlalar.
Geri geldi kuşlar,
Şakıyan bülbüller.
Tarlada arttı ürünler.
Kalmadı!
O aciz, yorgun bedenler.
Kalmadı!
Soğuktan titreyen eller.
Ağaçlar, umutlar yeşerdi.
Sevinin insanlar, GAP ile,
Açılacak Avrupa yolu bizlere!
Çağdaşlık göründü ufukta,
Can verdi GAP Güneydoğu'ya
Sevinin insanlar
Sevinin GAP ile...

Ben bu çorak topraklarda,
Ahmet'im, Ayşe'yim, Mehmet'im,
Bizde öksüzlükten kurtulmayı,
Köle pazarında satılmamayı,
Sefillikten kurtulmayı istiyoruz.

Ben bu çorak topraklardakileri,
Kurtarmaya gelen kurtarıcıyım.

Evsiz köye ev almaya,
Susuz topraklara su olmaya,

Okulsuz, kitapsız öğrencilere eşya olmaya,
Sokaktaki Ali'ye ekmek olmaya,
Yıkılmış hastaneye duvar olmaya,
Ayşe'ye, Mehmet'e anne olmaya,
Size siz olmaya geldim.

Ben bu çorak topraklardakileri
Kurtarmaya gelen kurtarıcıyım.
Ben suyum, ben ekmeğim, ben evim,
Ben umutsuzluk içinde, umut ışığıyım.

RESIM

T Ü R K İ Y E B İ R İ N C İ S İ

EFE BEŞE

TEKAV ÖZEL İLKÖĞRETİM OKULU / İZMİR

EFECAN İSKECELİ

M.E.V. GAZİEMİR ÖZEL İLKÖĞRETİM OKULU / İZMİR

AYŞENUR GÖL

DR. NURİ BAYAR İLKÖĞRETİM OKULU / ADAPAZARI

ADİYAMAN İL BİRİNCİSİ

AHMET DİCLE

MUSTAFA YÜCEL ÖZBİLGİN İLKÖĞRETİM OKULU / ADİYAMAN

BATMAN İL BİRİNCİSİ

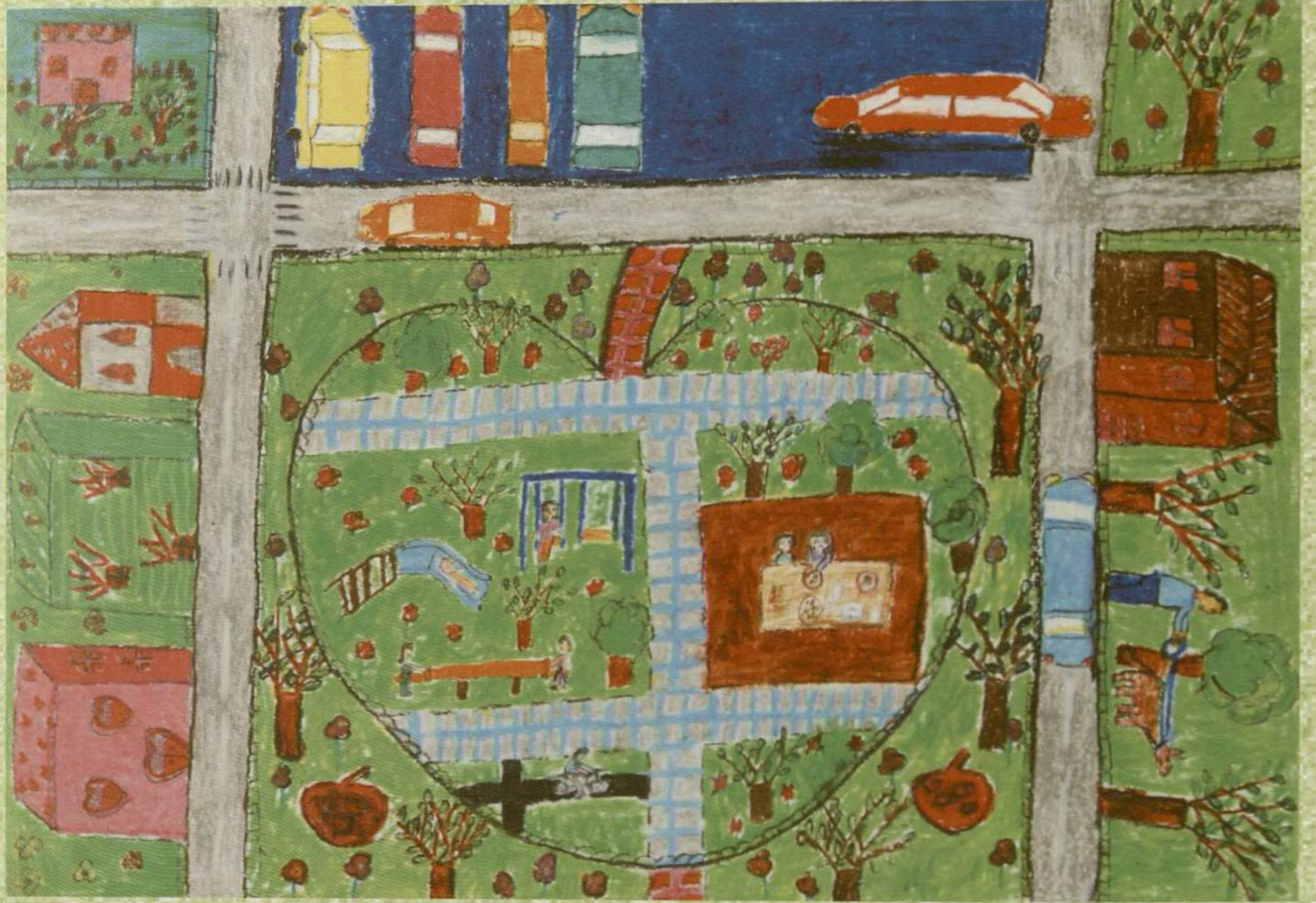
KÜBRA YILMAZ
FATİH İLKÖĞRETİM OKULU / BATMAN

DIYARBAKIR İL BİRİNCİSİ

ALPER DEMİRKOL
ÖZEL AMİD İLKÖĞRETİM OKULU / DİYARBAKIR

GAZİANTEP İL BİRİNCİSİ

FATMA KÜTÜK

MAHMUT - FEHİME ERSOY İLKÖĞRETİM OKULU / GAZİANTEP

KILIS

İL

BİRİNCİSİ

EDANUR GÜLER

CUMHURİYET İLKÖĞRETİM OKULU / KILIS

MARDİN İL BİRİNCİSİ

HEDİYE KELEŞ

ŞEHİT ÜSTEĞMEN SEYHAN İLKÖĞRETİM OKULU / MARDİN

SIIRT

İL

BİRİNCİSİ

ZEYNEP YÖRDEM

MEHMET AKİF ERSOY İLKÖĞRETİM OKULU / SIIRT

SUEDA SALMANER
YENİŞEHİR İLKÖĞRETİM OKULU / ŞANLIURFA

K O M P O Z I S Y O N

SÖNMEYEN MEŞALELER

Yalnızlığın karanlığı sarmış dört bir yanı. Gözler kurtuluş yolu ararken, sonsuzluğun gizeminden belki umut doğar. Bir kibrit bile yeterken alevlendirmeye, bir umut, bir çare, bir güven kalmadı bizlerde.

Ufuk çizgisinin gökyüzüyle birleştiği yerde, rüzgarın şarkısına bulutların ağladığını, yıldızların hayata yenilip söndüğünü, zamanın galibiyetini kutlamasını görüyor musun? Bu yüzden gecenin karanlığına sığınmak gerek, siyahla baştan aşağı örtünmek, bırakıp her şeyi, korkakça ve acemice kaçmak, yok olup zamandan, gitmek gerek bu şehirden... Binlercesi söyledi bunu, onbinlercesi... Değişmeliydi, değiştirilmeliydi düşünceler.

Küçük bir çocuktum; kendi yarattığım hayal dünyamda soruyordum ve sorguluyordum. Güneşi ellerimle tutmak, ona dokunmak istiyordum. Anlamsızı anlamlı; uzağı yakın yapabilir miydim? Bulutlara merdiven dayayıp tırmanarak, çorak topraklarımın üstüne bereket olup yağmalıydım. Rüzgarı toplamalıydım sepetime ve salmalıydım onu kızgın Güneş'in üstüne. Bereket yağmurlarının ardından gökkuşağında kuş olup, sonsuzluğa kanat çırpmalıydım.

Biz Anadolu'nun yanık tenli evlatları, toprağın gizeminin bereketinde, suyun gücünün güvende olduğunu çok geç kavradık. GAP, çorak topraklara hayat damarı olunca, tarlaya attığımız her tohumda suya güvenirdik. GAP, alacakaranlık bir gecenin sabahını aydınlatan güneş gibidir. Aradaki sevginin, paylaşımın, sırların ve güvenin fırtına olup yıldızlara ulaştığı, "benim" yerini "bizim" aldığı, iyi bir eğitimin, çevrenin, üretimin, katılımcılığın, kültürel gelişimin, evrensel düşüncenin ve toplumsal kalkınmanın habercisidir.

T Ü R K İ Y E B İ R İ N C İ S İ

Renklendirmek gerek, boyamak değişik şekillerde, her boyada güçlenmek, güçlendikçe anlamlandırmak hayatı; tohum gibi. Atılan her tohum emek ister; güvendir, ümittir, geçimdir o. Bizim için filizlenen her ürün yeni bir çocuktur; özenle baktığımız. Yeşeren her toprak, içimizde kanayan yaranın kabuğudur; yoldan korktuğumuz. Aldığımız her üründen sonra anamız olur toprak; bizi doyuran.

Yağmurlarla gelen sessizliği yaşadık hep. Güneş kızgın yanını gösterdi bize, uzaklarda çok uzaklarda olan yolları aradık, kaçtık ve kaçırdık. Zamanı yenip, kaderi değiştirmeliydik. Bizi yasağa ve suça iten kaderi, doğru sanıp savaş verdiğimiz yanlışları, günahsız doğan çocuğun katillerini, yanlış anladığımız töreyi, eğitimsizliği, cehaleti...

Gökyüzü kadar uzak gelirdi mutluluk, sonra anladık ki mutluluğu hak etmeli, bunun için de yaşamayı becermeli, savaş vermeli. Toprağın elinde nasır olduğu, güneşin tenini yaktığı biz, avucumuzdaki yaşam çizgilerini uzatmak istiyorduk. Çaresizliğin çıkmaz sokaklarından kurtulup, meleklerin umutsuzluğumuza yas tutmasını engellemeliydik, değişmeliydik.

Yaşam GAP ile bir başka güzel oldu. Ölüm zılgıtlarının yerini, sevinç türküleri aldı. Mavi, tohumla birleşti; tohum yeşillendi, yeşil değişen yaşamların sembolü oluverdi, iki renk sardı ufku; mavi ve yeşil. Sonsuz gökyüzü mavisini, yakalayivermişti yeşil. Bir de eşsiz Fırat'ın mavisini vardı, Dicle'nin mavisini, bunlar yaşamın mavisiydi. Yaşamı tatlandırmak insanın elindeydi. İnsan merkezli bir başkaldırıydı GAP; olanlara, günahlara, gözyaşlarına ve acılara koyulan son noktaydı.

T Ü R K İ Y E B İ R İ N C İ S İ

GAP içimizdeki gücü, özü ortaya çıkardı. Kısıtlı kaynakları insan değiştirebilirdi ve mükemmelliğe sadece o ulaşabilirdi. GAP ile her konuda başarıya ulaşabilmek için birey değişti, aile değişti, aşiret değişti, şehir değişti, bölge değişti. Yeryüzündeki mahşer karanlığı, ecelin bitmek bilmeyen ızdırabı, yakılan ağıtlar, yaşanan paylaşımlar, sevgiler ve aşk değişti.

Her akşam rüyalarım da gördüğüm, uyandığımda unuttuğum bir çevre vardı. Toprağımda işim, işimde aşım, aşım da mutluluğum vardı. Düşüm gerçek, toprak bereket oldu. GAP, kabuslardan rüyalara geçiş, acımasız kaderin diğer bir yüzü oldu. GAP ninemin duası, anamın rahatı, babamın işi, Ayşe'nin kalemi, Mehmet'in geleceği. Çaresizliğin ve karanlığın üstünde güneş, akıttığımız gözyaşlarıyla bereket, hayata karşı attığımız düşüş. GAP, atamızın yolunda ilerlemenin, geleceğe güven verici nesiller bırakmanın, daha bilgili, araştırmacı, sorgulayıcı, daha Atatürkçü gençlik oluşturmaktır. Aklımızda ve kalbimizde sönmek bilmeyen bizden de diğer nesillere aktarılacak meşalelerdir hiçbir zaman sönmeyecek!

GAP GELİNCE

Beni herkes tanır burada. Çorak toprakların çocuğuyum ben. Topraklarımızın dudakları çatlaktır hep."Bir damla su,bir damla su" diye inler durur gök de toprak da. Toprak, analığa hasrettir. Bağrında büyütemez, emziremez çocuklarını. Çocukları doğmadan ölür hep.

Sizin çiçekleriniz vardır, nevrüz olup açan. Gökkuşağından renk çekiyorsunuzdur belki de içlerinize. Ne güzeldir kim bilir oralarda ormanlar, kuşların cıvıltısı, nisan yağmurları...Çiçekler kol kola mı gezinir sizin oralarda? Uçurtması cesurca mıdır çocukların? Bilyelerinizin rengi nasıldır acaba? Elma şekerinden umut taşırmış sizin çocuklarınız. Oysa bizim hayal ülkemiz vardı bir tek. Kafdağı' ndadır biz çocukların her şeyi. Kuşumuz, ağacımız, oyuncağımız...Babam yıldızları gösterirdi masal ülkesini anlatarak. Ben orada bir ağaç olurdum, üzerimde mini mini kuşlar öterdi. El büyüklüğünde yapraklarım olurdu. Papatyalardan sevgi taşları örerdim bir bir. Kırlara açılırdım. Ellerimi enseme koyup gökyüzünden sevgi bulutlarını doldururdum gönül bahçeme. Bulutlar gökte giderdi, gönüldekiler kalırdı.

Elleri nasırlaşmış babama sorardım kafdağı'nı. Simurg'u anlatırdı o. Simurg'un peşine takılan kuşlardandı sanki babam. Bende babamın sırtına atlayıp gitmek isterdim Kafdağı'na. Babam kuş olsa götürürdü beni elbet. Ya annem! Annem Kafdağı'nın yedi vereni olurdu herhalde. Ben de üzerindeki şebnemi...Çünkü annem beni sırtından hiç indirmez. Şu çektiğimiz sefalete nasıl sabredebildiğine şaşıyorum doğrusu. Anneler yüreklerine dikenler batsa da sabretmesini pekala bilirler.

Bir kuru umutla avunuruz. Avlular içimde büyür de büyür. Kardeşlerimle bir avlumuz var aslında. Bir de hayal dünyamın kahramanları. Masal kahramanlarımı kimse bilmez benim. Güçlü, her önüne geleni deviren, kötülere düşmandı onlar.

T Ü R K İ Y E İ K İ N C İ S İ

Babam "GAP gelecek, dertler bitecek" demişti. GAP ne demekti ki! "Bana iş, bize aş, sana ayakkabı demektir." Dedi babam. Artık her şey Kaf dağı 'ndaki gibi olacaktı.

Masal kahramanlarım bilinmez bir ülkede yaşayacaklar ama bizim umudumuz masal olmaktan çıkacaktı. Sahi anne, benim de kırmızı bisikletim olur mu? Boyuma uygun, her gün cilalayabileceğim, önüne fener koyup her tarafı aydınlatabileceğim. Hem kardeşlerimle sırayla süreriz. Belki içimize doğru yol alırız. Bisikletler sadece televizyonlarda yoktur değil mi? Onlarda kendilerini sevecek bir çocuk arıyordur belki.

Sonra dedemin bir sözü geldi aklıma. Sen büyük adam olacaksın, demişti ya o dediğinden olabilir miyim? Okumalıyım ama. Derme çatma okula devam etmeliyim. Bizim köyün okulu epey uzakta. Git git bitmiyor. Okula yürüyoruz her gün kar kış demeden. Kış dediğin karlı geçer. Metrelerce kar yağar. Sanki kar yere yapışmıştır, üç dört ay hiç kalkmaz yerden. Elektrik kesilir. İçme suyu, kar suyudur.

Ve ben her şeye rağmen büyük adam olacaktım. Çünkü GAP geldi, umut geldi. GAP geldi, gönül bahçem filizlendi. Babamın bir tarlası oldu. Suyu bol...Evimizde elektriğimiz, avlumuzda çiçeklerimiz. Kırmızı bisikletim kadar değerli bir şeyimiz daha oldu. Mini bir kardeşim. Babam adına UMUT dedi. Umudumuzun umutları GAP'la bir başka güzelleşecekti. İyi ki vardı kardeşim, iyi ki vardı GAP...

GAP'LA BÜYÜDÜM

Küçüktüm. Urfa'nın Bozyazı Köyü'nde işsiz, güçsüz, parasız, güvencesiz yaşayan ailelerden birinin yedinci çocuğuydum. Anam mutsuz, babam mutsuz, köylü mutsuz, ben mutsuz... Her şeye rağmen şanslıydım; çünkü tek şubeli de olsa bir ilk okulumuz ve köy kahvesinde bir radyomuz vardı. Bu, doğuda her köyün elinde olmayan bir nimetti. Okulda tek öğretmenle yarım yarım yapmaya çalıştığımız dersten sonra, kahvenin önündeki çamurlu yola dizilir, cızırtılı radyoyu dinlemeye çalışırdık.

Radyodaki haberler hep bir projeden bahsederdi bizim buralarla ilgili. "Fırat" derdi spiker, "Harran". Anlamaya çalışırdım, konuşmacının söylediği şeyleri o küçük kafamla gözümde canlandırmaya gayret ederdim. Suyu hasret Harran'a Fırat'ın akıtılacağından, barajların kurulacağından, toprağın suya doyacağından ve bu çalışmaların en kısa zamanda başlayacağından bahsediyordu. Çok geçmeden Fırat'ın çevresini büyük makineler sardı. Devamlı kazıyor, kazıyorlardı. Daha büyükleri matkap gibi dağları bile deldi. Bu olay radyoda konuşulmaya devam ediyordu. İyi de, tüm bunların biz aç insanlara nasıl bir yararı olacaktı, hala kestirememiştim. Bunu zaman gösterecekti...

Yıllarca, binlerce işçi çalıştırılarak tüneller, barajlar inşa edildi. Bu işçilerin arasında babam da vardı, büyük ağabeylerim de. Daha köyümüzden onlarca kişi. Her biri bir gün daha iyi koşullarda yaşayabilmek için işlerine dört elle sarıldılar.

Büyüdüm. Ortaokulu okuyabilmem için gönderildiğim kasabadan, yaz tatili için dönmüştüm. Yıllar boyu süren, insan zekasıyla ve emeğiyle ortaya çıkan, bizim için bir kapıydı bu. Artık çatlamaş çöl topraklarına ve

yağmur dualarına son elvedamızı yapmak üzereydik. Tarih öğretmenimizin anlattığına göre Atatürk'ün "Urfa'nın oraya bir medeniyet gölü yapalım" sözü işte bugün gerçek oluyordu. Suyun bir düğmeyle Harran'a doğru yol alışını gören herkesten mutluluk gözyaşları akıyordu. GAP'ın ne demek olduğunu öğrendiğimde duyduğum heyecanı, biz ve bizler gibi gariban insanlara sağlayacağı yararları öğrendiğimde de yaşadım. Artık babalarımız işsiz kalmayacak, ailemiz güçlenecek, bilinçli çiftçiler yetiştirilecek, kız çocuklarının da eğitime önem verilecek, analarımız için okuma-yazma seferberliği başlatılacak, sosyal yaşama destek verilecek, göçebelik azaltılacak, insanlar hayallerindeki evlere sahip olacak, kültür mirasımız korunacaktı. Artık çocuklar ölmeyecekti... Barajlardan elde edilen güç, bizlere kurtuluş olarak, mutluluk olarak geri dönecekti.

Bunların hepsini, kazanılan ilk enerjinin, ilk parasıyla yaptırılan lisemizde öğrendim. Artık GAP okuyorduk. Kahvedeki radyodan, hemen hemen her evde olmuştu. Artık GAP dinliyorduk. Babamız GAP barajında, anamız GAP tarlasında çalışıyor, ağabeyimiz GAP üniversitesinde, ablamız GAP okuma kursunda okuyordu. Bense geleceğin GAP mühendislerinden olmak için öğrenmeye devam ediyordum. Anam mutlu, babam mutlu, köylü mutlu, ben mutlu...

HARRAN YALNIZ, FIRAT YARSIZ BEKLEMekte

Adını bir yetimin dudaklarında gördüm. Acılı bir ananın feryadında... Hüzünlü bir çay koyuluğunda, boynu bükük bir gözyaşının buğuluğunda... Haykırıyordu adını bir dua gibi; susmuyordu, tıpkı bir zikir gibi...

Gündüzleri çorak topraklarda aradım özlemimi; geceleri yıldızlarla dertleşirken buldum seni. Yıldızların en büyüğü sendin umutlarımda. Atalarımızın mezar taşlarına yazılırdı adın. Ninelerimiz, seni örerdi torunlarına. Doksanlık dedemin ağzından dinlerdim hikayeni, her gün, her öğün, hatta her nefesimde hayatımın.

Sabah ezanıyla uyanırdı umutlar, gün kararınca bitmezdi sevdamız: Geldi gelecek GAP'ımız...

Bin asırlık duaydın sen, hiçbir harfi değişmeden söylenen. Dilsiz martının Fırat'a tüttürdüğü sevda türküsüydün. Fırat'a aşık Harran'ın küçük kalbi, sonra bir ceylanın gözlerinde umut oldun. Göğe yükseldin dualarımızla. O gün yetim kaldık, Fırat'ın yarsız kalması gibi...

Fırat'ın al yanaklı Harran'a sevdasıydı adın yitik küçelerde. "Evlat" demek "sen" demektir bize. "Sevda" demenin, "ana" demenin bir adı da sendin. "Sen" demek "kız kardeşimin kuma gitmemesi" "kundaktaki bebemin ilaçsızlıktan ölmemesi" demektir. Doğmayan çocuklarımda yetim kalmasıydı senin yokluğun, onaltılık bacımın çarşafa bürünmek zorunda kalması...

Yitirdiklerimizi andığımız andı senin adın. Bir yetime anne sütü, toprağın fidana analığı... Sen olmazsan toprak "ana" olamaz; saramaz fidanı şefkatle; Fırat alından öpemez Harran'ı... Anam okşayamaz saçlarımı sarı başakların arasında, babam şefkatle saramaz toprağı, dedem alıp sigarasını sarı dişlerinin arasına, deli deli bakamaz Fırat'a; Fırat türküsü söylenemez Urfa gecelerinde.

Toprak olmak, yetim kalmak yetmezmiş gibi, sensiz de olmak kara yazgıdır.

AŞKIN ÇALIŞKAN

ADİYAMAN ANADOLU ÖĞRETMEN LİSESİ / ADİYAMAN

A D I Y A M A N İ L B İ R İ N C İ S İ

Leyla'nın Mecnun'a sevdasıydın; Ferhat'ın Şirin'e hasreti... Bin asırlık gebeliğiydın, Harran'ın Fırat'a sevdasından. Bin asır sonra doğdun. Adını GAP koydu dağlar ve öğle belledi ay güneş, yıldızlar: Harran'ı yalnız Fırat'ı yarsız koma; gel artık.

Toprağımın dolunayı oldun GAP. Türkiye'min umutları, yarınlarım için... Gözyaşlarımın en büyüğüdün, sazımın teline bellediğim tek türküm...

Bülbülün güle sevdasıydın, yağmurun toprağa şefkati. Ninnilerimizin baş kahramanıydın. Sevdama adsın, toprağıma bereket, nefesime ortak...

Ağıtların yerini zılgıt sesleri almalı, toprak analığı tatmalı yeniden. Fidan hasreti anmalı. Buğulu pencerelerden bakılmamalı Güneydoğuma. Dağlarım daha dik durmalı bu topraklarda.

Bir ana diliyorum, bütün yetimlerim için: Birde baba tüm öksüzlerime. Bir sevda diliyorum yediveren güllerime. Bir dirhem şefkat diliyorum hiç sevilmemişlerime. Bir gelinlik diliyorum kana bulanmamış. Bir de umut, bir de sen. Ben bir GAP istiyorum Güneydoğum için, Türkiye'm için.

Beli bükülmüş gençliğimizi boynu bükük çocukluğumuz, kundaktaki ölüm olmamalı senin adın. "öldü" diye amcam, silahlanmamalı agram; öksüz bırakmamalı zaten kendisi gibi yetim olanları.

Daha doğmadan yaşamak istemiyorum yaşanmışları. Anama yaslandığımda "ben " kokmasını istiyorum onun; "feryat" değil. Ben sadece doğarken ağlamak istiyorum. Hayatımın her anında töre cinayetlerine değil, buğulu sabahlarda uyanmak değil, güneşli yarınlarda uyanmak istiyorum. "kadermiş" denilen bu çorak toprakları sulamak, umutlarımla ve akıtmak bin asırlık kinimi bu kadersizliğe.

A D I Y A M A N İ L B İ R İ N C İ S İ

Sabah, bir parça hüznün; öğle, feryat; akşam, kadersizlik yemek istemiyorum ağıtların ardından Güneydoğumda. Bir dirhem buğdayı saramayan, nasır tutamayan ellerimize ne büyük zulüm! Türkiye'mi, doğmadan yetim kalanlarımı, ecdadımın anası bu toprakları kurban etmek istemiyorum kadersizliğe.

Dokuz kardeşle yatılan bir odada misafirimi kendi yatağında yatıran ben, ona kendi rızkımı yediririm. Hasta babamı sırtımda doktora taşıyanım ben. Anamın aksütü gibi helal bellediğim GAP'ın en küçük yetimiyim ben. Harran'ı yalnız; Fırat'ı yarsız koma, gel artık.

Şühedanın kanıyla filizlenen topraklar değil mi bunlar? Bağından binlerce Peygamber'i rızıklandıran topraklar şimdi şehidini bekler. Tanrı'dan şehit kanı gibi mübarek GAP'ı bekler.

Ben Güneydoğulu'yum, GAP'ım.

Ellerim nasırlıdır, kalem tutmasını bilmez

Çorak topraklar beni, ben onları bilirim dört mevsim.

Bundan öteye gücüm de yetmez.

Bırakma bizi kadersizliğimize;

Gel artık! Ana ol, kader ol, umut ol, yarın ol

Harran'ı yalnız, Fırat'ı yarsız koma; gel artık

Bu bin asırlık duadır ki elbet kabul olunacak, ben görmesem de, ceylan gözlü çocuklarım göremese de sen bir gün göreceksin Harran...

HARRAN ANADAN GURBETE MEKTUP!

Bu mektubu da kocaman ümitlerle yazıyorum oğul. Lakin, halımız yamandır! Bu sene de bereket gelmezse, şu çorak tarla mahsul vermezse, kimseler kalmayacak buralarda!

Alişim; oğlum, anan kurban sana. Başlık parasını denkleştirecen diye ne ümitlerle uğurladık seni şehre! Nazlı kızın sevdasını, güzelliğini unutma, he mi? Duvağı yarım kaldı, ağıt yakar kaderine. Buralara bereket akmazsa Dicle'den, Fırat'tan, babası ağa oğlu Halil'e verecek onu, biliysen değil?

Kardaşların ellerinden öper, aha yanımdalar. Hepsinin ayrı hayalleri vardı, senin gibim. Okumak istemişidiler başta, yetimlerim. Göriysen şu yamalı şalvarımdan, kara puşumdan ve altısı da okuyamadılar. Hele Memo'yu görmelisin! İlle de okul deyi. "Doktor olacam" deyi, "Dicle'ye, Fırat'a köprü kuracam, çorak toprağımıza can getirecem, suyu, bereketi getirecem; ben toprağa doktor, mühendis olacam" deyi ve içime daha da ümit serpiy. Ahmet, Gülo, Ayşe, Salih hepsi öğretmen, doktor, kaymakam, avukat olmak istiy. Hasan'sa; "Böyük adam olacam, İstanbul'a, Angara'ya gidecem, uçağa binecem" deyi başka bişey demeyi. Hem ödi kopiy yükseklerden hemde uçmak istiy. Ne yapsın, garibim! İmreniy işte, kuşlar gibim gökte uçmaya. Emme... oğul; bu böyle giderse, hepsi çoban olacak, çoban ya!...

Oğul; Bilyon mu? Sen gurbet eldeyken kaymakam beğ geldi, bize bi müjde verdi: Buraya böyük adamlar gelecek, halımızı görecek, bereket getireceklermiş! Tarlamız yeşerecek, mahsul dolacakmış ya! Öyle içten diyordu ki...yaralı yüreğim kıpır kıpır olduydu birden. Duyisen, anlıysen oğul, he mi? Beni. Bereket gelecek, çilemiz bitecek diyom. Ha! bi de; okullar, hastahaneler yapacaklarmış, öyle dedi muhtar emmi ile kaymakam begim!

BATMAN İL BİRİNCİSİ

Sonra, bi gün; Deli Hüso, sabah horozu gibim kapımıza dayandı, bağıra bağıra! Neymiş, "Böyük adamlar gelmişler." He, ya! Geldiydiler. İlk kez köyün delisi Hüso doğru bir laf söyledi. İlk kez beton, kepçe sesleri böyle güzel geldiği bana!

Konuştular bizlen; anlattılar elektrik gelecekmiş, anlattılar her bi şeyi, GAP'ı anlattılar oğul, sen yoktun. Vallaha cahal kafam GAP'ı anlamıştır ya... hem de nasıl! Onun otomobillerini, fabrikalarını, ışıldaklarını, barajlarını hatta oyuncaklarını bilem düşünmemişem!

Oğul, can oğul, güzel oğul; Nazlı kız ilk kez gülmüştür, biliyon mu? Yüreği ümide büründü birden. O da "GAP" diyor, bolluk, özgürlük, mutluluk diyor bir de "Alış" diyor. Hasrettedir Nazlım, oğul!

Hey gidi günler hey! Diyom, şöyle bir bakıyom da neler görmüşem. Buraların çiçeği Harran, şimdi nasır tutmuş elleri, yamalı gömleği ile! Harran yas bağlayan, "Dicle", kara yazılı "Fırat"; hey gidi günler hey!... Demek "GAP geliy, mutluluk, yas yerine sevinç geliy, meyva geliy, ana ağıtları yerine sevda türküleri geliy, bereket, ışık geliy, sevgi güneşi GAP geliy" diyom, diyom da sana bi hasret çekiyom ya!...

Güneydoğu' dan büyüktür hayallerin senin de oğul, biliyom! Şimdi eyice dinle beni, "müjdemini isterim".

Düşleri gerçek oldu, Harran ananın, ter kokan ırgatların, gelinlerin, bebelerin, gardaşların oğul; düşleri gerçek oldu! Suya kavuşiy topraklar bir bir. Adımı ondan aldığı Harran Suya kavuştu. Duyiysen beni he mi? Sevinç çığlıkları çocukların, doldu buralara! Tarlamızı pamuk ektik, altın sarısında başak ektik bu sene. Dolu dolu meyvadır, oğul!...

Artık gel gayrı, sen de gel! Hasretlik suya bitti sana da bitsin. Ha... oğul, biliyon mu? Nazlı kızı isteyecem sana, vereceklermiş.

Yarınımız başkadır oğul! Kardeşlerin sabah erkenden okula gidiyor, artık cahal değiller.

GAP geldi, şiirlerde mutluluk geldi. Gökkuşağındayız her birimiz, yükseliyoruz Güneydoğu'da GAP'la oğul! Onun sesi yedi iklim bütün cihanda duyuliy. Sen de duy he mi? Çorak toprağa can geldi!

Gökler mavi artık, güneş altın sarı, toz toz konuyor başaklara, rengini verircesine oğul! Ayçiçekleriyle açıyor çocuklarım bir bir. Sevgi dallanıyor, meyva veriyor ağaçlar gibim.

Nazlı gelin duvağını hazırladı, hemide allı pullu. Medeniyet geldi, işçinin alın terinin, emeklerinin karşılığı bereket geldi, açlık bitti. Sen de gel gayri oğul!...

Kaval sesinde GAP'ı duyuyoruz, bebelere ninnidir o. Yıldızlı gecelerimizde rüyadır, hemide yemyeşil bir ümittir, Güneydoğu'ya. Dicle ile Fırat masmavi berrak sularıyla ufuklardan GAP'ı bağıriyor başka diyarlara da.

Urfa, Mardin, Batman, Siirt, Diyarbakır, Şırnak, Antep sayamayom daha, hepsi onu konuşiy. He ya! Gap'tır kurtarıcı!

Şimdi sana bu mektubu da GAP'ın beyaz güvercininin kanadında gönderiyom. Herkes selam ediyor sana. Gözlerinden öpüyom. Tez gel gayrı oğul! Gel de GAP'ı gör, he mi?

Anan Harran

<< Güneydoğumunda, Güneydoğu insanının, Harran'ın Dilinden yazdım.>>

DIYARBAKIR İL BİRİNCİSİ

NAZLI HARRAN

Müjdeler olsun Harran. Düşler kurmak yok artık, hayallerinin hepsi gerçek. Suya hasret topraklar sana kavuşuyor.

Senin için geliyor GAP senin için! Yapılıyor barajlar. Ne dersin Nazlı Harran? Duvağını takma zamanı gelmedi mi? Sevdalıları birleştirme zamanı gelmedi mi?

Toprak sana hasret, sen toprağa. Kavuşma zamanı geldi artık. Bu kavuşma güzel olan bir şeyin başlangıcı olacak. Çiçekler açacak Harran, senin kadar güzel, senin kadar nazlı. Bir başka kokacak senle açan çiçekler. Gökkuşağı rengini onlara emanet edecek. Senin için Harran, senin için.

Tohum toprağa düşmek için can atacak. Başaklar fırlayacak topraktan. Daha coşkulu akacak bu sular. Akarken etrafa mutluluk şarkıları saçacak. Mutlu ol Harran, mutlu ol! Sen mutlu ol ki topraklar verimli olsun, güneş bir başka saçsın ışığını, yağmurlar bir başka düşsün toprağa.

Bir cennet olacak bu topraklar. Kuşların civıltıları, şırıl şırıl akan sular, toprağın kokusu, tertemiz bir hava... Bir ahenk içinde geçecek günler... İnsanlar mutlu, huzurlu...

Genç kızların hayalleri Harran, hayalleri. Herşeyin ötesinde... Saf, temiz... Bir o kadar güzel. Hayal olmayacak artık, herşey gerçek, herşey gerçek Harran, tıpkı senin gibi...

Özlem bitti Harran, kavuştun sevdiğine. Bayramın kutlu olsun. Nazlı Harran. Herşey senin için...

MEHTAP VURAL

KIZ TEKNİK ÖĞRETMEN OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ / DIYARBAKIR

BİR DAMLA SU

Bir damla suyun toprağa düşmesiyle başlar hayat. Tohumların ekilmesi, ekinlerin ürün vermesiyle...Kurak bir tarla düşünün. Suyun yavaş yavaş toprağın içine süzülmesiyle oluşan değişikliğe bir bakın. O kurak toprağın canlanmasına şahit olun. Neler görüyorsunuz? Düşünün ki; hiçbir canlanma ölü bir ortamda olamaz. Yaşama çabası vardır orda. Yaşatma ve sürdürbilme çabası vardır.

Kurak yaşamlara da şahit olun. Suya hasret olduğunuz bir çöl ortasında nelerden yoksun olabileceğinizi düşünün. Ya da bir bereketin ortasında nelere sahip olduğunuzu.

GAP bizlere bereketli ve kaliteli bir yaşam sunmaktadır. Bu proje sayesinde çölleşme engellenecek, Güneydoğu Anadolu insanı hak ettiği yaşam kalitesine ulaşacak, bölgemiz yeşerecek, ekonomisi iyileşecek, eğitim seviyesi yükselecektir. Asırlara sığdıramadığımız temiz tarihimiz ve kültürümüz; bu proje sayesinde adını duyurarak, sonsuzluk yolculuğuna devam edecektir.

Sihirli bir sopa hayal edin. Tek bir şeye dokunarak bulunduğunuz ortamdaki birçok şeyi değiştirebilir, hatta bununla bir bölgenin ötesinde, bir toplumu etkileyebilirsiniz. Kurak toprakları kurtarır, insanlara iyi bir eğitim sunar, kültürel mirasların yaşamasını ve yayılmasını sağlarsınız. GAP da bu şekilde verimsiz yaşamları kurtarmayı, insanlara iş imkanı ve yaşanabilir bir çevre olanağı sunmayı hedeflemektedir.

Çalışmalar yalnızca bunun için değil tabii. Bir kuşun daha temiz bir havada uçuşu, bir çocuğun daha iyi bir geleceği olması ve bizden sonrakilerin refahı... Bugünün doğası ne kadar yaşanmaya değer olursa, geleceğin yaşanabilirliği o kadar sağlıklı olur. Ve bizlerden birçok şey, koca bir gelecek kalır geriye...

DİLEK ÖZSOY

AYTEN KEMAL AKINAL ANADOLU LİSESİ / GAZİANTEP

GAZİANTEP İL BİRİNCİSİ

GAP insanı kalkınmanın doğduğu yerdir. Ekonomik zenginleşmenin yanı sıra, gençleri kaliteli bir yaşama ulaştırmayı, bölge öğrencilerinin eğitim seviyesini yükseltmeyi amaçlamaktadır. Bu proje sayesinde ekonomide iyileşme olacak, bölgeler arasındaki fark ortadan kalkacaktır. Ayrıca, bu ve bunun gibi birçok şey öncelikle bölgesel barışın sağlanmasında rol oynayacak, hatta daha da gelişmesiyle tüm toplumu etkileyecektir.

Ayrıca tüm bunların dışında, bu başarılı proje ile insanların kendine güveni artacak, istedikleri her konuda başarıya ulaşabileceklerini anlayacaklardır. Yine bu sayede gelişen bölgenin yaşam kalitesi, eğitim seviyesi, ekonomide iyileşmenin olmasıyla kültürel miraslara verilen önem artacak, bizden sonraki kuşakların bütün bu değerleri daha iyi korumasına, daha yaşanılır bir çevrede yaşamalarına ortam hazırlayacaktır. Gelecek kuşaklar, bizden aldıkları değerleri kendilerinden sonrakilere fazlasıyla iade edeceklerdir. Bu da insanların insan olma bilincini dolaylı yoldan da olsa arttıracak, insanlarda bir sonraki kuşağı düşünme bilinci doğmuştur olacaktır.

Kişilerin bu projeyi örnek alması, GAP'a verilen önemi artıracak, insanların daha çok bilgilenmesiyle proje amacına daha çabuk ulaşacaktır.

Nitekim suyun çekilmesiyle biter hayat. Toprağın yavaş yavaş kurumasıyla...Düşünün ki; hiçbir ölüm asla canlı bir ortamda olmaz. İşte ölmemek ve sürdürebilmek için canlı kalmalı toprağımız. Yaşamalı ve yaşatmalıyız. Bir şekilde bizler de bu projede yer almalıyız.

GAP'A SESLENİŞ

Hayat; düşlerin, umutların ve yürek yakan sevdaların katili, eksik kalan şiirlerin en kötü halidir bazen insanoğluna. Yazılmaya korkulan bir öykü... Bazen de neresinden başlanacağı bilinmeyen, buğulu camlara yazılmış bir umut türküsüdür. Bir avucun içine çizilmiş hayaller diyarı...

Bir umut... hayatın ağzında çiğnenmekten çürümüş yorgun bedenler, onun kucağında gelir hep dünyaya. Elleriyle dokunamadığı, bölünmesi yasak güzel rüyalar için gece gündüz baş koyar insan yastığa. Toprakta, tende, betonda, insanlığın yankısı tarladaki terde... Bir dilim ekmeği azık yapan ömürler, böylece yem olur gündelik telaşlara. Yüzünden ve sırtından kuraklık eksilmeyen sarı diyarların, yol üzerine kazılmış isyankar sözlerin günlerine boyun büktüren kaderler düşer, elleri nasırlaşmış toprağa. Kör bir gecenin karanlığında yaşanan kaderler...

Güneşin acımasız kırbacını şaklattığı topraklara korkulu bakışlar düşer hesapsızca. Çaresiz, kimsesiz... Yaşananların bağrında ise düğüm düğüm hüznün kervanları... Avuç açılır dualara, avuç açılır çöl yaralarını kapatacak bir iki damla suya. Yeşile adaklı yarınların yırtıp atıldığı yüreğin koynuna, işte o vakit dolar mavi sular. Kuytulara saklı sessiz bekleyişlere coşkuyla akar Fırat'ın suyu, Dicle ırmağının serinliği... Dalgalardan çıkarır başını sevinç dolu, sevgi dolu nakaratlar. Adıyaman'da, Urfa'da, Diyarbakır'da, memleket memleket, köy köy Güneydoğuda toprak, her gün bin bir özenle süslenir insanına; saçlarına katmerli çiçekler takar Harran'da, Suruç'ta.

Ey gözyaşını çatlamış dudaklarına bırakan Güneydoğum! Bugün nasır tutmuş toprağı kefensiz uğurlama

günüdür. Çıkar acıdan biçtiğin giysileri sırtından. Kaldır başını göğsüne dayadığın fermanlı ölüm kuşunun semasından.

Sevdasına gönül bağlamış hırçın dağlar! GAP'ın kavalına asılı şen türküler gelmedi mi hala oralara? Merak etmeyin, nevrüz meltemleriyle gelecek size, hasret kaldığınız yeşiller, maviler, erguvanlar.

Gururla çekilecek halaylar, cemrenin ölümsüz çığlıkları koşacak dağa taşta toprağa. Daha bir özgür, daha bir heybetli atacak adımlarını Harran'da çocuklar...

Saçı örgülü gelinlik kızlar... Tez giyinin allı pullu urbalarınızı, takının şenlik işlemeli altınlarınızı. Kolundan tutun getirin Davulcu Rıza'yı. Birleşen el zincirleri uzansın Dicle'nin bir ucundan bir ucuna... Dağdaki menekşeye, daldaki eriğe, senelerdir kendini güneşin zulmünden sakınmaya çalışan Güneydoğu'ya mavi bir öyküye sarınmış çocuğun, GAP'ın, umut pullu en güzel mektubunu getirdi postacı.

Koş haber ver Fırat'a! Dertlenmeyi artık bıraksın. Bakıversin gözünün alabildiği yere de, sulamadığı toprak, yeşertmediği tohum kalmasın. Kurumaya mahkum bir gül tanesi, güldürmediği bir yüz...

Mavi çocuğun yüzündeki nur yağıyor bugün Anadolu'mun acımasız kaya yüklü yollarına. Eğitimin, ulaşımın, sağlık hizmetlerinin mühürlü kapıları açılıyor. Ve ister istemez dudaklardan dökülen "ölüme nişanlıydım dünyaya geldiğimde" sözleri uyutuluyor kıyamete dek.

Sabahın seherinde, ak elleri kınalı bacılar hamurlarını yeşilin minder olduğu toprakta, daha bir içten yoğuracak. Ömürlük şerbetin içildiği günler yaşanacak artık buralarda. Hasan'ım, Mehmet'im, Ayşe'm, Nazlı Kız'ımın geleceği birleşecek defter kitapla.

Sana sesleniyorum ey GAP! Gelinlik kızların yazmalarında sen, gönüllerin türkü dantelinde nakış nakış, doğmamış çocukların yollarında çiçek çiçek açtın. Bundan böyle Anadolu'mun kucağında, Harran'ımın kundağında büyüyeceksin. Masum çiftçim Osman Emmi'ye, Hatçe Teyze'ye gülmeyi, çocuklara göklere rengarenk uçurtmalar salmayı öğretecek; nakaratlara destanını işleyeceksin.

Güneydoğu'mun yarınlara uzanan yolcusu! Giydir topraklara gelinliğin en güzelini, sal güvercinlerini güneşin üstüne, sil kara ve suskun kaderi. Bugün düğünlerin en güzeli var buralarda. Elini öp bu toprakların, göster geleceğe yelken açan yüreğini...

BEN ÖLÜRKEN...

Ölüyordum... Ölüyordum yavaş yavaş. Hayatımın ilk güzünü yaşadığımda, ÖLÜYORDUM.

Kurtuluşum vardı bir yerlerde saklı, ışığı sezebiliyordum. Kurumuş bedenim güneşin sıcaklığıyla kavrulurken bir zamanlar güneşin bana yaşattığı güzel günleri anımsıyordum. Böyle olmamalıydı hiçbirşey. Biz "hayat" olmalıydık. Birşeylere "anımlar" yüklemeliydik. Biliyordum o gün gelecekti. Anam sarsılmaz gücü, yenilmez ışığı, hayat veren doğasıyla beni ve şimdilik onun kurumuş avuçları içerisinde yaşadığım kardeşimi kurtaracaktı.

Sonra bir güz yaprağı düştü sallandığı yerden. Uçuyordu göğe, kalbinin getirdiği ağırlıkla. Bir nehir gibi akıyordu gökte hisirtisiyle. Sallanıyordu elleri rüzgarın esintisinde. Gidiyordu buradan, gitmeliydi...

Toprağa yalnızlığıyla düştü, yuvarlanarak. Anam ve kardeşim izliyorlardı bunu. Anam düşünceliydi, sallanıyordu bir yaprak gibi. Düşünce taşıyordu umutlarda. Gözünde dağların yükü görünüyordu. Bu yükü bir anda omuzlarından düştü yere. Yağmur yağıyordu içinin derinliklerinde. Herşey bir andı, bir an herşeydi. Gözünün nehirleri taşıdı. Yüzün ince bilinmedik kıvrımlarından geçti nehrin kolları. Akıyordu yaralı kalbinden kan, sırlıklamdı artık. Nehrin suları durdurak bilmeden ilerliyordu. İşte o an ne olduysa oldu. Yüzünden akmaya başladı nehrin suları. Şimşekler çakıyordu hayat zerrelerinin üstüne. Kurumuş dudaklarına! Islanıyordu heryer, herşey. Düşüncelerin düşüncesinde yüzüyordu anam. Bizeydi, bir gül

bizim içindi herşey. Emek veriyordu hayat zerrelerine ama karşılık hiçbir zaman gelmiyordu. Bir yaprak daha düştü önlerine, o da ıslandı. Hayat zerreleri kendine geldi. Ağacın yanından kalktığı gibi geriye döndü anam. Kardeşime baktı; "Bekle" dedi. Anamın geçtiği her yer yeşeriyordu. İlbahar misali her yer bize gülümsüyordu sevgiyle. Gidiyordu anam, gitmeliydi... Mardin'i dolaşıyordu bir güz yaprağı gibi. Taş meydanlardan geçiyor, Mardin'in sarısını içine alıyordu. Taş duvarları aşıyordu. Geçtiği herşey yas tutmayı bırakıyordu. Urfam'dan, Ceylanpınarım'dan, Diyarbakırım'dan geçiyordu onlara hayat vermek için. Kurumuş dudaklarını ıslatmalıydı artık. Durmalıydı burda. Geri dönmeliydi yavrusuna. Koşuyordu bir hayat gibi gözlerinden akanların hızıyla. Yavruları içindi yaptığı. Akıyordu sular tarlalarına, akıyordu kendisi gibi. Canlanıyordu her yer, kendine geliyordu insanlar. Ben, kardeşim, insanlar anam diye ağlıyorduk. İmkansızı hep yaptık dedi anam şimdi sıra hayallerde, bunun için koşuyordu. Elbet sıra gelecekti bize hayatı yeniden vermek için. Dağlarında, taşlarında salınıyordu yurdumun anam.

Canıma can katacak, toprağımı yurdumun taş evlerinin odaları gibi bereketli kılacak; dağından, taşından yol geçirecek yavrularının gelecekleri için; insanlarına ab-ı hayat içirecek. Kan gelecek avurtları çökmüş insanların yüzüne. Koşacak milletine canından can, kanından kan vermek için. Doğacak yeni kardeşlerim, doğacak yeni bebeler. Anama anam diyecekler her içtikleri sütle, suyla birdaha anacaklar.

Anamdı benim GAP, "Herşeyimdi". Ölen vücudumu bana geri verdi. Kışın doğan güneş gibi doğdu üzerimize. Sıcaklığını verdi... İnsanlarıma yeni bir soluk, yeni bir gelecek verdi. Sonunda hayallerim gerçek oldu, imkansızı başardığım gibi.

GAP'A MEKTUP

Dinle beni ey sevgili GAP, dinle! Sana seni anlatacağım, güzelliğini, her şeyini... övmeyeceğim seni, sadece yüreğime ektiğin duyguların bazılarını anlatacağım.

Bir zamanlar geceyi daha çok severdim gündüzden. Çünkü sabahları kalkıp pencerenin yanına yaklaştığımda korkardım camları açmayı. Baharın kokusu yoktu çünkü dışarıda. Gül kokmuyordu etrafım. Kuşların civıltısı kulağıma misafir olmazdı. Bunların olmayışı, yüreğimi kapkara bir perde ile kapatırdı. İçime ümitsizlik ekerdi. Ufacık mutluluğumu elimden alırdı. Gülücüklerimi çalardı. Sanki her doğan sabah, benim yok oluşumdu. Evet, geceyi daha çok severdim, çünkü karanlığıyla bu kötü sahneye perde olurdu ve ben görmüyordum... İşte böyle sevgili GAP.

Hayat demir atmıştı benim dünyama. Sanki geçici değildi bu bekleyiş. Sanki edebiydi. Kanadı kırılmıştı dünyamın, bahara uçan arkadaşlarına yetişemiyordu. Umutsuz çaresiz çırpınıyordu yerinde, gücü yettiği kadar.

Mutlu etmezdi beni, her çocuğu mutlu eden o anne ninnileri. Annemin kucağında olmak yetmiyordu mutluluğuma, yetmiyordu sevgili GAP.

Anlaşılmıyordu şiirleri buradaki şairlerin. Kuruydu içi şiirlerinin. Sanki içinde sevgi, mutluluk, hayat yoktu. Suyun şırıltısı, kuşların civıltısı, yeşil ağaç yapraklarının hisirtisi yoktu içinde sanki. Sadece güneşin yaktığı kupkuru bir toprağın nahış bir kokusu vardı.

Bizim çoban mutsuzdu, en az otlattığı koyunları kadar. Sitem çalardı kavalı, matem yollardı koyunlara.

BESSAM VARNA**14 EYLÜL ŞEREF LİSESİ / SİİRT**

Baharın kokusu yoktu çaldığı nağmelerde.

Fidan dikerdik toprağa ağlardı. Çünkü o kupkuru toprak ona zulüm ederdi. Gül dikerdik, boynunu büküp küserdi. Bülbüller bile onu görmezden gelirdi. Hasat vakti gelince başaklar saklanırdı utancından, ekmek veremedikleri için. Karıncalar toprağa küskündü, nasiplerini alamadıklarından. İşte hep böyle geçirdi burada günler sevgili GAP.

En çok sevilen kahvehane sahipleriydi. Çünkü her gün kahvehane tıka basa doluydu müşterilerle. Yani işsizlerle. Futboldu tek sporumuz. Oynardık o kupkuru topraklarla. Hayat bizde böyle geçiyordu, sen gelmeden evvel sevgili GAP.

Babam yakını her gece, ellerindeki nasırlardan. Annem kına sürerdi nasırlarına, iyileşsin diye. Vurunca küreği toprağa babam, geri çevirirdi küreği toprak, almamakta inat ediyordu sanki.

Etrafımızdaki dağlar birer canavar gibiydiler. Bakmaya korkuyordum. Beni yiyecek gibiydiler. Güneş bile bizi görmek istemiyordu. İstemeyerek gönderiyordu bize ışıklarını adeta. Anlayacağın, burada hayat anlamsızdı, çekilmezdi sevgili GAP.

Şimdi ise sabahı sabırsızlıkla bekliyorum. Sabah olunca da hemen pencereye koşuyor ve camımı açıyorum. Oh! Kokluyorum, kokluyorum ama doyamıyorum. Ne güzeldir baharın kokusu, artık bunu hissediyorum. Kuşlar sevinç türküleri söylüyor. Hayat bana gülücükler gönderiyor, mutluluk veriyor. Bu toprağım artık kan ve ter değil, sevgi kokuyor, güzellik kokuyor. Güneş öpücükler gönderiyor pencereme. Mutluluğumu

ŞİİRT İL BİRİNCİSİ

tutamıyorum, kafesten yeni çıkmış bir kuş sanki.

Artık hayat demir aldı. Koyuldu yola. Durmak yok artık bu sevgi yolunda. Kanadı iyileşti dünyamın, yetişiyor artık bahara uçan arkadaşlarına.

Artık her şeyi seviyorum. Annemin ninnilerini, şairlerin şiirlerini... Her şeyi seviyorum. Şiirlerinde baharı buluyorum artık şairlerin. Suyun şırıltısını, yeşil yaprakların hisirtisini, kuşların civıltısını, kuzucukların meleyişlerini, her şeyi ama her şeyi duyuyorum artık şiirlerde.

Artık sevgi namelerini çalıyor bizim çobanın kavalı. Koyunların mutluluğu ise bir başka...

Artık toprak fidanı sevdi, aşk girdi aralarına. Utancından saklanmıyorlar artık, hasat vakti gelince başaklar. Gururla ekmek veriyorlar.

Artık kınayı babam değil, annem sürüyor ellerine. Bu seferki kına nasırdan değil, sevinçtendir. Yani sevinç kinasını sürüyor ellerine. Babamım küreği toprakta boğuluyor artık.

Artık etrafımızdaki heybetli dağlar bile gülümsüyor bize. Artık onları birer canavar gibi değil kuzucuklar gibi görüyorum. Çok mutluyum sevgili GAP, çok mutluyum. Bu Mutluluğumu sana borçluyum. Sana çok ama çok teşekkür ediyorum. Varlığınla bize her zaman güven veriyorsun, daima yanında olacağız sevgili GAP, ebediyen yaşaman dileğiyle...

BİR IŞIK...

Yaşam... Bazen insanlara acımasızca davranır, bazen de sevinçten ağlatır insanı... Savaşmak zorundayız zorluklara karşı... Başarı da bu değil midir zaten?..

Bunları düşünerek uykuya daldım. Kurak bir yerdeyim. Neresi olduğunu bilmiyordum. Sefalet, açlık, savaş vardı bu yerde... Yaşam savaşı... Bir ekmek arama savaşı... İnsanlar birbirlerine girmiş... Kiminin üzerinde yok elbisesi, kiminin ayağında ayakkabısı. Kimsenin yiyecek bir lokması yok. Yaşlı gözler duruyor karşımda. Bu durumdan kurtulmak için yardım isteyen eller... Neydi bu?... Düşünmek bile istemediğim bir kabus mu? Yoksa yaşamın ta kendisi mi? Yardım istiyordu çocuklar, yaşlılar, gençler... Ellerini tutmak istiyordum. Ama ne yapabilirdim tek başıma... Tutmaya çalıştım ellerini... Yakalayamadım hiç birini... Meğer geçmişe uzanmışım, yokluğa... Uzanıverdim boşluğa ve çektim onları aydınlığa... Başka bir dünyadaydık şimdi... Açlık, yoksulluk ve susuzluk yoktu burada. Çorak toprakların içine çektiği, susuz insanların su buldukları bir yerdirdi burası... Neredeydik biz? Düşlerimiz mi gerçekleşmişti yoksa? Hayallerimizdeki yerdirdi burası... Bir ışık doğmuştu burada. Üretime büyük katkısı, çağdaş medeniyete geçişin imzası olan bir ışık... Tohum, gübre, ilaç, taşımacılık, sanayi, turizm, depolama, tekstil gibi alanların gelişmesini; ziraatte, ticaretle, dünya çapında yüksek dereceyi bulmayı sağlayan bir ışık. Bir gelişimdi bu... İşsizlik oranını en aza düşüren; pamuk, çelik, yonca, yağlı tohumlar, pirinç, şeker pancarı, susam, soya fasulyesi ile her çeşit sebzeler, meyve ağaçları, buğday, arpa hasılatları ve fabrikaları beraberinde getiren bir gelişim... İnsanlara milyonlarca nimet sunan, ülke ekonomisinde büyük payı olan, umutsuzluğu yok eden, ağaçlandırmayı

HATİCE KARATAŞ

ŞANLIURFA KIZ LİSESİ / ŞANLIURFA

ŞANLIURFA İL BİRİNCİSİ

doğuran, yiyecek veren, en önemlisi su veren bir ışıktı bu... Acı yoktu bu yerde... Sevinç, coşku ve hayranlık vardı. Bir ışık yükselmişti göklerden yöre halkı için. Bir umut gelmişti onlar adına... Neydi bu?.. İsmi ne?.. İşte bu sorunun cevabını "GAP" ile yanıtladı Güneydoğu halkı. Hayat eskisi kadar zor değildi bölge halkı için. Toprak bereketli kollarıyla Güneydoğu'yu kucakladı.

Körpe bir el uzanmıştı bana... "Sakın uyanma bu rüyadan" diyordu. "Bu ışık için insanlarımız canla ve başla çalıştı... Çoğu insanımız hayatını kaybetti bunun için... Evliyaların yatağı, peygamberlerin yurdudur burası... Değerini bilmeliydik buranın... Bildik de... Birlik ve beraberliğimize emeklerimizi katıp yarattık bu ışığı. Ne mutlu bize..."

Kısacası GAP ile hayat buldu Güneydoğu... Zifiri karanlığa gömülü köyler gün yüzüne çıkarıldı... Güneydoğu'nun varlığını sürdürebilmesi için gerekli olan tüm ihtiyaçları GAP ile sağlandı. Biz de sana olan borcumuza sahip çıkarak ödeyeceğiz. Her şey için varol GAP...

BİR ADIM DAHA

Güneydoğu Anadolu Projesi, Güneydoğu Anadolu Bölgesi adı altında hazırlanmış bir projedir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi, batıda Akdeniz, kuzey ve doğuda Doğu Anadolu Bölgesi ile güneyde Suriye tarafından sınırlanmış bir bölgemizdir. GAP ile Güneydoğu'nun gelişip kalkınması amaç edinmiştir. GAP, kurumuş vatan topraklarını "su" ile buluşturmayı hedefler. Bu proje karanlık Anadolu gecelerini "elektrik uygarlığının parlaklığı"na kavuşturacaktır. GAP ile Gaziantep, Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Adıyaman, Batman, Şırnak ve Siirt illerimiz tarım, sanayi, madencilik, altyapı, ticaret, eğitim, kültür ve sağlık alanlarında Türkiye'mizin, çağdaş uygarlığın tüm olanaklarına sahip 8 ili olacaktır. Güneydoğu'nun Akdeniz ikliminin etkisinde kalması bir avantaj; ancak, denizden uzak olması nedeniyel karasal bir iklime sahip olması ise bir dezavantajdır. Bu nedenle var olan topraklardan dahi verim alınamamaktadır. GAP ile bu topraklardan alınan verimden daha fazla verim alınması amaçlanmıştır.

GAP'ın gerçekleştirilmesiyle başta Güneydoğu'nun en büyük sorunlarından biri olan elektrik sorunu büyük oranda çözülecektir. Bu elektrik sorununun çözülmesi içinde ilk olarak barajlara önem verilmesi gerekir. BU barajlar elektrik sorununun çözülmesi yanında tarımında gelişmesinde büyük rol oynamaktadır. Çünkü bölgenin karasal bir iklime sahip olmasının yanında sulama imkanlarının da az olması nedeniyle var olan topraklardan istenilen derecede verim alınamamaktadır. Özellikle sulamanın yaygınlaştırılmasıyla, kuru tarım olarak bilinen nadas tarımı terk edilecektir. Böylece birim alandan daha çok verim alınmakla beraber tarımdaki yıllara göre dalgalanmalar da önlenmiş olacaktır. Barajlara gereken önemin verilmesi

sonucunda hem elektrik hem de su sorunu büyük oranda çözülecektir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin çalışabilecek nüfusu fazla; ancak çalışılacak iş sahalarının yetersiz olması nedeniyle bu bölge sanayide pek ilerleyememiştir. Bu da ülkemiz için büyük bir kayıptır. Çünkü buna benzer, ülkemizde daha birçok sorun bulunmaktadır. Bütün bu sorunlar birike birike devletin altından kalkamayacağı büyük bir sorun haline almıştır. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne pek önem verilmediğinden kültür bakımından geri kalmıştır. Bu bağlamda Güneydoğu halkı gelenek ve göreneklerine çok bağlı kaldığı için eskinin düşünce kalıplarından sıyrılamamıştır. Bu düşüncüler doğrultusunda kız çocuklarının okutulmaması eğitim açısından büyük bir kayıptır. Bu düşünceler, bölgenin Batı'ya ayak uyduramamasına, çağdaşlaşamamasına neden olmuş ve teknolojik gelişmelerden yararlanmasını engellemiştir. Bu bölgede eğitim yetersizliğinin yanında bu tür düşüncelerin olması Güneydoğu Anadolu Projesi'ni büyük bir çıkmaza sokmuştur.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi ticaretle de fazla ilerleyememiştir. Bölgede üretim planlamasına önem verilmediğinden ihracatın yerini giderek ithalat almıştır. Bu da bölgenin giderek dışa bağımlı hale gelmesine neden olmuştur. Bu da ticaretin gelişmesini olumsuz yönde etkilemiştir.

GAP, bütün bu yararlarının yanında sosyal dayanışmayı da artırmaktadır. GAP, yöre insanına sağlayacağı mutluluk, çocuklarımıza ve gençlerimize öngördüğü gelecek garantisi ile ülkemizin güçlülük, birlik, bereket ve çağdaşlık sembolü olacaktır. Güneydoğu halkının ilgisizliğinin yanında yöneticilerinde ilgisizliği bulunmaktadır. Burada Atalarımızın söylemiş olduğu "Balık baştan kokar" atasözü devreye girer. Çünkü eğer yönetici bir şeye önem vermezse halk hiç önem vermez. Yapılacak işin önemini ancak yönetici halkın kafasında yoğurur, işletir ve biçimlendirir. İsteyen yönetici çağdaşlaşmayan, geri kalan Güneydoğu

halkını istediği biçimde yönlendirebilir. Burada Güneydoğu halkına düşen kendine yararlı olabilecek ve iyiye yöneltecek yöneticileri iş başına getirmektir. GAP, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin her türlü alanda kalkınmasını sağlamanın yanında belkide bu bölgenin kaderin de değiştirecek.

GAP; Güneydoğu'yu her alanda sarsan, çevreleyen bir projedir. GAP, Türkiye'yi büyük ve güçlü, Türk insanını daha mutlu ve güvenli yapacaktır. Bu çağdaş kalkınma abidesiyle enerji, sulama, sanayi, ticaret, ulaşım, altyapı ve turizm yatırımlarıyla sosyal ve ekonomik hayatımızda çağı yakalamak kavgası verilecektir. GAP ile verimsiz yerler, ovalar verimli hale gelecektir. Bu projeye gereken önemin verilmesi gerekir. Çünkü bu vatan büyük mücadeleler sonucunda elde edilmiştir. Bu mücadeleler sonucunda milyonlarca insan ölmüş, milyonlarca insan şehit olmuş ama yinede kendi canları pahasına bile olsa bu vatani düşmana teslim etmemiştir. Burada herkese sesleniyorum! Büyük mücadeleler sonucunda elde edilmiş bu vatanın, gelişip, kalkınması ve çağdaşlaşması için hepimiz elimizden geleni az veya çok yeter ki herkesin "çorbada tuzu bulunsun" ardımıza koymamalıyız. Bu bölge için o kadar mücadele eden kahramanlara karşı bir GAP'ın yürürlüğe girmesinde birşeyler yapmışız çok mu? GAP, yurdumuzun bu güzel köşesini, bahçeye çevirecek ve büyük Türkiye'nin temelinde bu projenin önemli hissesi olacaktır.

T.C.

BAŞBAKANLIK

GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ

BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

Willy Brandt Sokak No:5 • 06680 Çankaya/ANKARA

Tel: 0.312.442 23 24 • Fax: 0.312.440 13 84 • e-mail: gap@gap.gov.tr • www.gap.gov.tr

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Şanlıurfa Tünel Çıkış Ağzı P.K. 155 • 63000 ŞANLIURFA

Tel: 0.414.314 17 50 • Fax: 0.414.313 50 73